

בהקדשת מספר דקות בכל יום ללימוד הלכות שבת, אתה זוכה להיות בן עולם הבא!

שבת. אשר עונשה קשה ללא מוד. ומאוד הפליגו בעונש זה. עד שגיהנום שנכבה בשבת. ולמחללי שבת לא תכבה האש הגדולה כלל, וא"כ מהראוי לשמרו כראוי. וללימוד הלכות שבת בתמידות. ואצל רב שיבבר לו הכל, ויחזור עליו תמיד חוזר חוזר עד שיהיה שגור בפיו. אשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה. כי שכרה מרובה. ומגינה כתרים בפני פורענות.

(יערות דבש ח"ב דרוש ג')

שבת מגינה לנו מעכו"ם ומשעבוד מלכות. כאומרם ושבת קדיש: כאשר לא שמרו ישראל כראוי שבת ויבא עמלק וכן תמיד, בשמירת שבת יש לנו הגנה מאומות העולם, ולולי כן. ח"ו כבר חמנו לגוע וספינו מהארץ. אבל זכות שבת מגינה עלינו, ולכן לא ניתנה שינוחו בה אומות העולם, כי אי"כ לא היתה לנו הגנה כ"כ, כי היה פתוח פה למדת הדין לקמרו, אף אלו שומרים שבת, ולמה תגן המצוה זו על ישראל, אבל כאשר נשאר לכה בישראל, יש לנו הגנה בשבת, ולכן אמרו במדרש ומבא בתוספת הגינה ג: דיה מן כי שבת אמרה על ישראל, מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, ועיין בתוספת פ"ק דהגינה [שם] ובפירושו התפלה ומנחה דשבת, משום דאין בכל העמים שומר שבת כישראל, והם בחרו בימים אחרים, ונגעלו ביום קדוש כזה, ומאת ה' היתה זאת, למען תת לנו שארית בארץ למנו וחוסן.

(יערות דבש ח"ב דרוש ג')

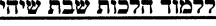
ובאמת אשרי השומרים שבת כראוי. כי בו בחר ה' ישראל למגולתו, ויום זה חמדת ומגולת הימים ואילו שמרו ישראל שבת כראוי, היו נגאלים, ובעו"ה אין אנו נזהרים בכמה דינים, מלאכות ותולדות דיני מוקצה ואסורי דרבנן, ועל הרוב מחמת חסרון ידיעה, כי בעו"ה נפיש וחמירי הלכות שבת, ואין קורא בהם לשמה ללמוד לשמור ולעשות, לומדים רק מקום פלפול קושיא ופירוץ וחדוד, ואין שם על לב ללימוד הלכות שבת שיהיו שגורים בפיו, ובעו"ה שנגת תלמוד עולה זדון – בבקשה מכס אחי ובניי, ממש אין דרשה שאין אני מזהיר אתכם לבלי תפלטו אורה חיים ללימוד אותו היטב. שמעו למאמרי ובפרט הלכות שבת ויום טוב לשימור מועדי ה' כראוי.

(יערות דבש ח"ב דרוש ב')

שמעתי מזקני הק' מוהר"ם זצ"ל מפרשיסחא שהרבי הקדוש מלובלין זי"ע לא הלך לקדש בשום שבת עד שלמד מקודם כל הלכות שבת המחבר והרמ"א עם הבאר היטב. (אצלנו דחי"א היה ערב שבת ה')

(יערות דבש ח"ב דרוש ב')

ובאמת בעונותינו הרבים עבירה גוררת עבירה, על ידי שאינם שמחים במצוות כראוי, אינם משגיחים ג"כ על המצוות שיהיו כראוי. תפילין, מתקיים זוג תפילין לעשר שנים, ואינו משגיח שיהיה כראוי בכל פרטי מצוות, מרובע, וכדינו בכל הלכות תפילין. הוי ווי חסרי לב, אני רואה כל מלבושים חדשים אתם לובשים, ממש רגל ברגל, לבוש קיץ וחורף, לבוש חול ושבת, וח"ו שיהיה בו כתם וטלאי, ומכ"ש הכובע על ראשו צריך שיהיה נקי מאבק, ואפילו בשבת מסירים האבק, שיש בו חשש חילול שבת כאב מלאכה. ווי לאותה צרה שאינם יודעים הלכות שבת ועוברים בכמה מלאכות, כאשר דרשתו פעמים רבות.

(יערות דבש ח"ב דרוש ה')

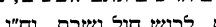
ובאמת בעונותינו הרבים עבירה גוררת עבירה, על ידי שאינם שמחים במצוות כראוי, אינם משגיחים ג"כ על המצוות שיהיו כראוי. תפילין, מתקיים זוג תפילין לעשר שנים, ואינו משגיח שיהיה כראוי בכל פרטי מצוות, מרובע, וכדינו בכל הלכות תפילין. הוי ווי חסרי לב, אני רואה כל מלבושים חדשים אתם לובשים, ממש רגל ברגל, לבוש קיץ וחורף, לבוש חול ושבת, וח"ו שיהיה בו כתם וטלאי, ומכ"ש הכובע על ראשו צריך שיהיה נקי מאבק, ואפילו בשבת מסירים האבק, שיש בו חשש חילול שבת כאב מלאכה. ווי לאותה צרה שאינם יודעים הלכות שבת ועוברים בכמה מלאכות, כאשר דרשתו פעמים רבות.

(יערות דבש ח"ב דרוש ה')

ובאמת בעונותינו הרבים עבירה גוררת עבירה, על ידי שאינם שמחים במצוות כראוי, אינם משגיחים ג"כ על המצוות שיהיו כראוי. תפילין, מתקיים זוג תפילין לעשר שנים, ואינו משגיח שיהיה כראוי בכל פרטי מצוות, מרובע, וכדינו בכל הלכות תפילין. הוי ווי חסרי לב, אני רואה כל מלבושים חדשים אתם לובשים, ממש רגל ברגל, לבוש קיץ וחורף, לבוש חול ושבת, וח"ו שיהיה בו כתם וטלאי, ומכ"ש הכובע על ראשו צריך שיהיה נקי מאבק, ואפילו בשבת מסירים האבק, שיש בו חשש חילול שבת כאב מלאכה. ווי לאותה צרה שאינם יודעים הלכות שבת ועוברים בכמה מלאכות, כאשר דרשתו פעמים רבות.

(יערות דבש ח"ב דרוש ה')

ובאמת בעונותינו הרבים עבירה גוררת עבירה, על ידי שאינם שמחים במצוות כראוי, אינם משגיחים ג"כ על המצוות שיהיו כראוי. תפילין, מתקיים זוג תפילין לעשר שנים, ואינו משגיח שיהיה כראוי בכל פרטי מצוות, מרובע, וכדינו בכל הלכות תפילין. הוי ווי חסרי לב, אני רואה כל מלבושים חדשים אתם לובשים, ממש רגל ברגל, לבוש קיץ וחורף, לבוש חול ושבת, וח"ו שיהיה בו כתם וטלאי, ומכ"ש הכובע על ראשו צריך שיהיה נקי מאבק, ואפילו בשבת מסירים האבק, שיש בו חשש חילול שבת כאב מלאכה. ווי לאותה צרה שאינם יודעים הלכות שבת ועוברים בכמה מלאכות, כאשר דרשתו פעמים רבות.

(יערות דבש ח"ב דרוש ה')

ובאמת בעונותינו הרבים עבירה גוררת עבירה, על ידי שאינם שמחים במצוות כראוי, אינם משגיחים ג"כ על המצוות שיהיו כראוי. תפילין, מתקיים זוג תפילין לעשר שנים, ואינו משגיח שיהיה כראוי בכל פרטי מצוות, מרובע, וכדינו בכל הלכות תפילין. הוי ווי חסרי לב, אני רואה כל מלבושים חדשים אתם לובשים, ממש רגל ברגל, לבוש קיץ וחורף, לבוש חול ושבת, וח"ו שיהיה בו כתם וטלאי, ומכ"ש הכובע על ראשו צריך שיהיה נקי מאבק, ואפילו בשבת מסירים האבק, שיש בו חשש חילול שבת כאב מלאכה. ווי לאותה צרה שאינם יודעים הלכות שבת ועוברים בכמה מלאכות, כאשר דרשתו פעמים רבות.

הזהרתי ואמרת כל פעם ופעם, מי שלא למד הלכות שבת על בורים פעמיים ושלש, לא יוכל להמלט שלא יקרה לו חילול שבת. הן דאורייתא והן דרבנן. וענין שבת הוא מאוד לנו למחסה בגלות. (יערות דבש ח"ב דרוש ג')

כל איש ישראל אשר איננו בקי בהלכות שבת מרישא לסיפא, לא יכונה אצלי בכלל איש השלם.

(יערות דבש ח"א דרוש ג')

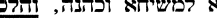

אוי ווי, איך מצפים ומייחלים לגאולה, ואלמלי שמרו ישראל שתי שבתות היו נגאלים (שבת ק"ח ע"ב), והגאולה תלויה בשמירת שבת, ואנחנו בעו"ה עוברים בחסרון ידיעה על רוב איסורי דאורייתא ורבנן, ההולך בדרך רוח גושבת ורוקק ברוח רוח נושאת הרוק, עובר משום זרה, כדומה כהנה וכהנה איסורים רבים, ומיפר לי אחד מתלמידי, שהיה בעלום, והיו יושבים בשבת במסיבה והם להם, ולקחו החלונות מתוך ציר שלהם והסירו משם, ותלמידי מחה וצחקו עליו, והוא איסור גמור איסור בנין וסתירה, ולכן חובה ללימוד הלכות שבת ויום טוב, ושמירת שבת מקרבת הגאולה. (יערות דבש ח"א דרוש ג')

ולכן מאד עלינו להזהר בשבת לקיים דברי תורה ודברי סופרים, ובעו"ה רוב בעלי בתים אשר אינם בקיאים בהלכות שבת, ואפילו לומדים, לומדים דברים אחרים, קרשים, והלכתא למשיחא וכהנה, והלכות שבת אינן שגורות כל כך, וכמה אנשים אשר עוברים על כמה איסורים, מלאכות דאורייתא לחוסר ידיעתם, ומכ"ש עניני מוקצה, ואי אפשר לפורטם, כי כבר מלתי אמורה כמה פעמים בדרשות הקודמות. ויום הזה אשר פארנו חבוש לראשנו, יש לנו לנדוד לשמח משה במתנת הלך, קבל כל אחד על עצמו ללימוד הלכות שבת אצל לומדים, ולעמוד על השמירה באזהרה יתירה:

(יערות דבש ח"א דרוש ג')

ובאמת צריך תשובה רבה לקלוקל הזה, כי באמת רבו מחללים בעו"ה בחילול שבת מלאכות דאורייתא ורבנן. דרך משל המנער אבק או פודרה מן הבגד שחור... וכדומה דיני צידה... ובעו"ה רבים נכשלים, כי יש בו דינים רבים וצריך לימוד מתוך הספר, כמו כן האוכלים בשבת בנינה, אי אפשר להזהר שלא ישפוך שם מים או שאר משקה המוגדל זרעים ובאים לידי חילול שבת. דיני מוקצה שהם חמורים כשל תורה, רבו גם רבו המתפרצים... וזהו שישים איש בזה השבת ללבו לשמור ולעשות, וניקר להגות בשלחן ערוך אורח חיים הלכות שבת, ויזהר בהן, ושכרו הרבה מאוד.

(יערות דבש ח"א דרוש ג')

ובאמת צריך תשובה רבה לקלוקל הזה, כי באמת רבו מחללים בעו"ה בחילול שבת מלאכות דאורייתא ורבנן. דרך משל המנער אבק או פודרה מן הבגד שחור... וכדומה דיני צידה... ובעו"ה רבים נכשלים, כי יש בו דינים רבים וצריך לימוד מתוך הספר, כמו כן האוכלים בשבת בנינה, אי אפשר להזהר שלא ישפוך שם מים או שאר משקה המוגדל זרעים ובאים לידי חילול שבת. דיני מוקצה שהם חמורים כשל תורה, רבו גם רבו המתפרצים... וזהו שישים איש בזה השבת ללבו לשמור ולעשות, וניקר להגות בשלחן ערוך אורח חיים הלכות שבת, ויזהר בהן, ושכרו הרבה מאוד.

(יערות דבש ח"א דרוש ג')

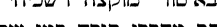

ובאמת בעונותינו הרבים עבירה גוררת עבירה, על ידי שאינם שמחים במצוות כראוי, אינם משגיחים ג"כ על המצוות שיהיו כראוי. תפילין, מתקיים זוג תפילין לעשר שנים, ואינו משגיח שיהיה כראוי בכל פרטי מצוות, מרובע, וכדינו בכל הלכות תפילין. הוי ווי חסרי לב, אני רואה כל מלבושים חדשים אתם לובשים, ממש רגל ברגל, לבוש קיץ וחורף, לבוש חול ושבת, וח"ו שיהיה בו כתם וטלאי, ומכ"ש הכובע על ראשו צריך שיהיה נקי מאבק, ואפילו בשבת מסירים האבק, שיש בו חשש חילול שבת כאב מלאכה. ווי לאותה צרה שאינם יודעים הלכות שבת ועוברים בכמה מלאכות, כאשר דרשתו פעמים רבות.

(יערות דבש ח"ב דרוש א')

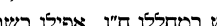

יעסקו בהלכות שבת כי הלכתא רבתא לשבתא ובקל יוכל האדם להכשיל בה חס ושלום אפילו באיסור כרת וסקילה מחסרון ידיעה ושגגת תלמוד עולה זדון חס ושלום ואין צריך לומר באיסורי דברי סופרים שרבו כמו רבו למעלה ובפרט באיסורי מוקצה דשכחו מובא וחמורים דברי סופרים יותר מדברי תורה כמו שכתבו רז"ל שכל העובר על דברי חכמים אפילו באיסור קל של דבריהם כמו האוכל קודם תפלת ערבית, וכהאי גוונא חייב מיתה כעובר על חמורות שבתורה. (אגרות הקודש להח"א פ"ב ג')

ובאמת בעונותינו הרבים עבירה גוררת עבירה, על ידי שאינם שמחים במצוות כראוי, אינם משגיחים ג"כ על המצוות שיהיו כראוי. תפילין, מתקיים זוג תפילין לעשר שנים, ואינו משגיח שיהיה כראוי בכל פרטי מצוות, מרובע, וכדינו בכל הלכות תפילין. הוי ווי חסרי לב, אני רואה כל מלבושים חדשים אתם לובשים, ממש רגל ברגל, לבוש קיץ וחורף, לבוש חול ושבת, וח"ו שיהיה בו כתם וטלאי, ומכ"ש הכובע על ראשו צריך שיהיה נקי מאבק, ואפילו בשבת מסירים האבק, שיש בו חשש חילול שבת כאב מלאכה. ווי לאותה צרה שאינם יודעים הלכות שבת ועוברים בכמה מלאכות, כאשר דרשתו פעמים רבות.

(יערות דבש ח"ב דרוש א')

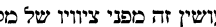

ובאמת בעונותינו הרבים עבירה גוררת עבירה, על ידי שאינם שמחים במצוות כראוי, אינם משגיחים ג"כ על המצוות שיהיו כראוי. תפילין, מתקיים זוג תפילין לעשר שנים, ואינו משגיח שיהיה כראוי בכל פרטי מצוות, מרובע, וכדינו בכל הלכות תפילין. הוי ווי חסרי לב, אני רואה כל מלבושים חדשים אתם לובשים, ממש רגל ברגל, לבוש קיץ וחורף, לבוש חול ושבת, וח"ו שיהיה בו כתם וטלאי, ומכ"ש הכובע על ראשו צריך שיהיה נקי מאבק, ואפילו בשבת מסירים האבק, שיש בו חשש חילול שבת כאב מלאכה. ווי לאותה צרה שאינם יודעים הלכות שבת ועוברים בכמה מלאכות, כאשר דרשתו פעמים רבות.

ויקהל משה. רבותינו בעלי אגדה אומרים מתחלת התורה ועד סופה אין בה פרשה שנאמר בראשה ויקהל אלא זאת בלבד אמר הקב"ה עשה לך קהלות גדולות ודרוש לפניהם רבים הלכות שבת כדי שילמדו ממך דורות הבאים להקפיד קהלות בכל שבת ושבת ולכנוס בכתי מדרשות ללמד ולהורות לישראל דברי תורה איסור והיתר כדי שיהא שמי הגדול מתקלם בין בני. מכאן אמרו משה תקן להם לישראל שיהיו דורשין בענינו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חגג בחגג. אמר משה לישראל אם אתם עושים כסדר הזה הקב"ה מעלה עליכם כאילו מלכתם אותי בעולמי שנאמר ואתם עדי נאם ה' ואני אל. (מדרש ילקוט שמעוני ויקהל פ"ק ל"ה, רמז ת"ח)

אף על פי שכל אדם מונע עצמו מעשיית מלאכה בשבת, אין בזה היכר שעושים זה מפני ציוויו של מקום, דהא כמה במלני איכא בשוקא, אבל אם יתאספו כולם במקום אחד ללימוד או לשמוע הדרוש של החכם בשבת, אז יתפרסם הדבר שעושים זה דוקא ביום זה לפי שהוא אסור בעשיית מלאכה, שכך צוה הכורא שמים וארץ זכר למעשה בראשית, וגדול קילוסו של הקב"ה העולה מקהלה גדולה ממה שעולה מכל יחיד ויחיד לבדו... הם מעידים כולם יחד שקב"ה ברא העולם, ומתקלם שמו של הקב"ה שגור עליהם איסור מלאכה והם שובתים לקיים דבריו, כעבדים העושים צוהת מלכם.

(דעת שמשון להג"ק רבי שמשון מאנטראפאלע זצ"ל פרשת ויקהל)

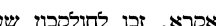
וכבר כתב בספר החסידים שכשם שאמרו שואלין ודורשין בהלכות פסח, כך חיובא רמיה לדרוש ולתור לדעת הלכות שבת, ולעבור עליהם לפחות פעם אחת שנה, וחיובא רמיה על הדרשנים לדרוש לעם את חוקי האלקים ואת תורותיו, ולשומעים ומקיימים ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב. (פלאי יעדן מערכת שבת)

(פלאי יעדן מערכת שבת)

ואליכם אישים אקרא, זכו לחולקון שעוסקים בתורה בתמידות מחיל אל חיל ילכו, אבל כל למודכם גמי משניות מדרש של"ה, ואין אחד נתון ללב ללימוד אוח"ע על בורין לדעת הלכות תפילין, ציצית, תפילה, ברכות, נט"י, ובהמ"ו, הלכות שבת והלכות יו"ט על בורים, אשרי איש שימלט ולא ישגה בהן, כי בהן הלכות רבות והידיעה להמונים מעוטה, ובפרט דיני מוקצה, מלאכת שבת ויו"ט וחוד"מ, ברכות הנהנין וכדומה.

(יערות דבש ח"א דרוש ב')

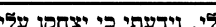
ולכן ראו כמה עון גורם, וכמה גדול כח התשובה, והעיקר כמ"ש לשמוח בשמחה של מצוה, ואז יתן אל לבו מבלי לעבור פי ה', וללימוד דיני תורה ולהשמר מעבירות שדש בעקביו, ובפרט הלכות שבת ויום טוב, ובכרות ברכת הנהנין, מי שאינו בקי בהן, ממש אינו בתורת אדם ישראלי, ונמרתו בלבי בלי נדר והסכמות נדר, ביו"ד ימי תשובה אלו אי"ה לכתוב דיני שבת בקצרה בלשון אשכנז, ולחלק לבעלי בתים שאינם כל כך בני תורה, וביחוד בגליל שלי, וידעתי כי יצחקו עלי רבים, ואהיה להם למש"ל, כל היום מנגינתם, אבל מוטב שאהיה שוטף כל ימי, ולא איעור בכיסופא קמי מלכתא קדישא, כממותא אחי, חוסו על זמן יקר הנבראים, מבלי לבלותו בתוהו הכל, יפה שעה אחת בעולם הזה בתורה ומעשים טובים מכל חיי עולם הבא, (יערות דבש ח"א דרוש ג')

(יערות דבש ח"א דרוש ב')

ולכן ראו כמה עון גורם, וכמה גדול כח התשובה, והעיקר כמ"ש לשמוח בשמחה של מצוה, ואז יתן אל לבו מבלי לעבור פי ה', וללימוד דיני תורה ולהשמר מעבירות שדש בעקביו, ובפרט הלכות שבת ויום טוב, ובכרות ברכת הנהנין, מי שאינו בקי בהן, ממש אינו בתורת אדם ישראלי, ונמרתו בלבי בלי נדר והסכמות נדר, ביו"ד ימי תשובה אלו אי"ה לכתוב דיני שבת בקצרה בלשון אשכנז, ולחלק לבעלי בתים שאינם כל כך בני תורה, וביחוד בגליל שלי, וידעתי כי יצחקו עלי רבים, ואהיה להם למש"ל, כל היום מנגינתם, אבל מוטב שאהיה שוטף כל ימי, ולא איעור בכיסופא קמי מלכתא קדישא, כממותא אחי, חוסו על זמן יקר הנבראים, מבלי לבלותו בתוהו הכל, יפה שעה אחת בעולם הזה בתורה ומעשים טובים מכל חיי עולם הבא, (יערות דבש ח"א דרוש ג')

(יערות דבש ח"א דרוש ב')

ולכן ראו כמה עון גורם, וכמה גדול כח התשובה, והעיקר כמ"ש לשמוח בשמחה של מצוה, ואז יתן אל לבו מבלי לעבור פי ה', וללימוד דיני תורה ולהשמר מעבירות שדש בעקביו, ובפרט הלכות שבת ויום טוב, ובכרות ברכת הנהנין, מי שאינו בקי בהן, ממש אינו בתורת אדם ישראלי, ונמרתו בלבי בלי נדר והסכמות נדר, ביו"ד ימי תשובה אלו אי"ה לכתוב דיני שבת בקצרה בלשון אשכנז, ולחלק לבעלי בתים שאינם כל כך בני תורה, וביחוד בגליל שלי, וידעתי כי יצחקו עלי רבים, ואהיה להם למש"ל, כל היום מנגינתם, אבל מוטב שאהיה שוטף כל ימי, ולא איעור בכיסופא קמי מלכתא קדישא, כממותא אחי, חוסו על זמן יקר הנבראים, מבלי לבלותו בתוהו הכל, יפה שעה אחת בעולם הזה בתורה ומעשים טובים מכל חיי עולם הבא, (יערות דבש ח"א דרוש ג')

(יערות דבש ח"א דרוש ב')

ולכן ראו כמה עון גורם, וכמה גדול כח התשובה, והעיקר כמ"ש לשמוח בשמחה של מצוה, ואז יתן אל לבו מבלי לעבור פי ה', וללימוד דיני תורה ולהשמר מעבירות שדש בעקביו, ובפרט הלכות שבת ויום טוב, ובכרות ברכת הנהנין, מי שאינו בקי בהן, ממש אינו בתורת אדם ישראלי, ונמרתו בלבי בלי נדר והסכמות נדר, ביו"ד ימי תשובה אלו אי"ה לכתוב דיני שבת בקצרה בלשון אשכנז, ולחלק לבעלי בתים שאינם כל כך בני תורה, וביחוד בגליל שלי, וידעתי כי יצחקו עלי רבים, ואהיה להם למש"ל, כל היום מנגינתם, אבל מוטב שאהיה שוטף כל ימי, ולא איעור בכיסופא קמי מלכתא קדישא, כממותא אחי, חוסו על זמן יקר הנבראים, מבלי לבלותו בתוהו הכל, יפה שעה אחת בעולם הזה בתורה ומעשים טובים מכל חיי עולם הבא, (יערות דבש ח"א דרוש ג')

לבעלי בתים חיוב מוטל עליהם ללמוד להם כל דיני שבת כדי שידעו להזהר לשמור ולעשות ולקיים כי יש כמה דברים שאינם יודעים להזהר מזה. (קצור שלי"ה)

כי בלי תורה אי אפשר בתשובה, כי תורה היא המעוררת לתשובה, היא המלמדת לאדם דעת, ולא תורה של פלפול, רק עיקר תורה ללמוד שו"ע לדעת דרכי ה'. או לנו, מי שאינו בקי בהלכות שבת לדעת פרטיה, איך יוכל להתפאר שקיים מצות שבת, ואין דרוש שאין אני מזהיר בכם בדבר זה. ובדרוש הקדום בררתי לכם כמה דברים שאדם דש בעקבו בעבירות. מה שנעלמה מאתו הידיעה בחילול שבת. (יערות דבש ח"ב דרוש ה')

חזקו בני אל חי לשמירת שבת, והעיקר כמו שדרשתי והזהרתי כמה פעמים, ללמוד מתוך ספר הלכות שבת, כי רבו הדינים לא יכלו המאמר בעל פה.

(יערות דבש ח"ב דרוש ח')

אך באיזה ענין נזכר לבוא לזו המדרגה שישמור שבת בכל פרטיו העצמה היעוצה ליה שיראה לזרז את עצמו ללמוד הלכות שבת ולחזור עליה תמיד כדי שידע האסור והמותר דאל"ה אפילו אם ילמוד כל ענינים המוסרים המזוהים לשמירת שבת כראוי לא יועיל לו וכדאיא במדרש משלי לדעת חכמה ומוסר אם יש בידו של אדם חכמה הוא יכול ללמוד מוסר ואם אין בידו של אדם חכמה אין יכול ללמוד מוסר והכונה דאם הוא טועה בעיקר הענין שחושב שאין זה בכלל איסור מה יועיל לו המוסר בזה וה"נ בענינו אדם הוא חושב על איזה דבר שאין זה בכלל מלאכה או שבות לא יועיל לו שום מוסר.

(המסע ברוח בהקדמות להלכות שבת)

וראוי ונכון לכל ירא וחרד לדרב ד' לזכור חבורת ללמוד הלכות שבת כדי שלא יכשלו בהם וכדאיא בילקוט ר"פ ויקהל א"ר הקב"ה למשה עשה לך קהלות גדולות ודרוש לפניכם ברבים הלכות שבת וידוע ששמירת שבת כתקונה הוא קירוב לאולה כמו שאחז"ל אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין שנאמר וכו'. (המסע ברוח בהקדמות להלכות שבת)

הרבי ר' בונם ז"ע אמר: שקודם שלמד הלכות שבת, אם עמד היה ירא לשבת, ואם ישב היה ירא לעמוד, וזה מחמת אימת שבת עליו, שחשש בכל תנועה אולי יש בזה חילול שבת קודש ח"ו.

(אנר שמחה אנת' כ"ה, ספ' הרב צבי יחזקאל מיכלזון זצ"ל ה"ד)

ומעתה יובן שהלימוד ועיון בהלכות שבת, שמצות שבת בעצמה היא תיקון על פגם הברית, על אחת כמה וכמה שהלימוד הזה הוא תיקון עצום לחטא זה. (אנגלי טל בהקדמות)

ומובן שכשם ששמירת שבת שקול ככל המצות, כן ללמוד וללמד בהלכות שבת שקול ככל ללמוד וללמד בכל המצות. (אנגלי טל בהקדמות)

מורי ורבותי חזקו למען שמירת שבת קודש שהוא יסוד היסודות ומכניס השפעה לכל השבוע, כי ישראל למעלה מן הזמן, הבג שאותו יום אומרים שהוא שממון ר"ל, אבל לא לישראל. אדרבה, אותו היום מביא ברכה לכל בית ישראל, והשומר שבת כהלכתו בכל פרטיו נותנין לו נחלה בלי מצרים, וד' ישפע שפע לכל בתי ישראל בזכות התחזקות לשמירת שבת ולקבוע ללמוד הלכות שבת בכל בית ישראל ולהשריש בלכות הצעירים להיות שומר הבנים ובנות שלא יבטלו מלימוד התורה ביום הזה, וגושוע ישועת עולמים, ולהכריע את כל העולם כולו לקץ זכות, ולראות בנין בית המקדש במהרה.

(דרשות מהר"ל ח"ג מהמגיד מפלאצק זע"א - דרוש כ"ז בענין שמירת שבת) מגילות היו לאבותינו במצרים מיעקב, שהיו קורין ומשתעשעים בהם ביום השבת. (חז"ל)

מזה נלמד כמה יש לנו לשמור שמירת שבת, עד שאפילו עובר במעי אמו ותינוק בן יומו, יש בו מהפגם ושמן חטא בחילול שבת על אמו שהיתה בחזקת סכנה, והתורה אמרה וחי בהם, ומכל מקום אמרו שצריך זיכור וטהרה, ומה יעשה אנוש אשר מחלל שבת בפועל, הן תורה והן דרבנן, וכמה חובה עלינו לפשפש במעשה שבת ושמירתה, כי בקל יכול לבוא לידי עונש, והכל תלוי בשקידת התורה, כי טועמיה חיים זכו, וכל ההוגים בתורה לשמה, וזוכים לדברים רבים, וגשמים מעצמן מחטא, וה' רגלי חסידיו ישמור, ואין חסיד אלא המתחמד עם קונו, והוא למידת התורה, כי אין להקב"ה בעולמו אלא מקום תורה, ותורה מעוררת האדם לתשובה, ובכל יום ויום מימי שבוע יתקן אדם עצמו. (יערות דבש ח"ב דרוש ג')

אוי לי, ווי לי, בחילול שבת, כי כולם בני תורה ואין להם להתנצל כי קצרה שלכם ללמוד, כי הם בעלי דיעה תהלה לאל, ולומדים פשטים ופלפולים מצפצפים כעגור, והלכות שיש בהן חי נפש מניחין, וימותו בלי חכמה ללמוד אורח חיים, ועוברים על כמה מצוות, ואומרים אין פשע, וכיחוד דיני מוקצה, אם יאכל אדם אגוזים ושקדים, וקליפות אינם ראויים למאכל בהמה מניחים על השלחן, אסורה הנגיעה, כי אם לנערם על ידי טבלא, אבל הנגיעה ומלמול אסור, כי הם מוקצה אפילו לר"ש, הואיל ואינם ראויים למאכל בהמה, וכהנה רבים האיטורים בכל דיני מועד וחול המועד, וברכות וגמילות ידים, ברכת המזון, ובעו"ה אין איש שם על לב לזומרים כראוי, והדיינים מעמיקים בחושן משפט כי לחמם הוא, ובאורח חיים נטו מנהלם ועקבותם לא נודע להם, חבל על דלית ליה מבוא לשער אשר לה' צדיקים יבואו בו, הוא אורח חיים. (יערות דבש ח"ב דרוש ה')

קול ברמה נשמע, קול פולח כליית ולב, יום שבת קדשינו מר צורה... חוסו נא בני ישראל על נפשתיכם, הנה רבו הפוגעים בי, ואין איש שם על לב לשמור שבת בכל הפרטים והדקדוקים, אין משים על לב להיות בקי בהדינים הרבים והעצומים התלויים בי, אשר הם כחרים התלויים בשעה, אין קורא בעדק מתעורר להחזיק בי, להזהיר לרבים, בהדברים שנכשלו בהם בבלי דעת, ולתקוף קהילות לדרוש הלכות שבת, כאשר צוה ה' את משה לעשות בן ילקוט וקהל, וזה גורם אריכות הסתר פנים וריחוק הישועה, שמעוני נא עם קדשי, חדשו בריחתם אתי, ושפרו מעשיכם, ותקבעו חבורות קדושות ללמוד הלכות שבת, ולהזהיר עליהם, ואז אחיה למליץ לפני כסא רחמים, ויבקע כשחר אורכם, פנו אלי והושעו, ותזכו ליום שכולו שבת ומנוחה ב"ב אמן. (ספר שמירת השבת)

וכמה החיוב כפול ומכופל, בלימוד הלכות שבת קודש, אשר בע"כ אין כיוצא בהם, בשום הלכה, מכל ההלכות, שבארבע חלקי השולחן ערוך, מצד חומר הענין, שהוא איסור סקילה, ונחוג בכל אדם, כל ימי חייו, ובכל השנה, בכל יום שביעי, ובכל גזע בשבת קודש, מבואר ועד צאתו, ובכל תנועה, ובכל דיבור, ובכל ענין שהוא צריכים התבוננות, כי כמה פעמים שייכים בהם הלכות שונות, והלכותיה מרובות וגדולות וקשים כחרים [כמ"ש ב"ב י' הר קשה] ותלויים בחוט השערה (עין חגיגה יא.), לחלק בין ענין לענין, כדרכה של תורה, וצריכים ללמוד ולחזור הרבה, להיות בקי בהם ולזכורם.

(הצניעות והישועה מהג"ה צ' מוטשקא זצ"ל פרק כ"ז, עמוד דף ע"ח)

על עון חילול שבת נגזר שלא יכנסו ישראל לארץ, וגלות לדרות. (יחזקאל כ', ע"ח שם)

בקיום מצות שבת נעשה מקומו של אדם ד' אמות של הלכה, דהוא קיום דבר הלכה בשמירת שבת שצריך שמירה והזירות יתירה כל רגע שלא יעבור, ואותו מקום הוא קדושת בית המקדש כמו שאמרו (ברכות ח.), מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד ונעשים מקום להשראת שכנתו יתבוד שמו, והיינו הכנסה לנו עדן. (ספר פרי צדיק פרשת תצוה אנת' ו')

וכן שמירת שבת הוא כלל התורה ועל ידי שמירת שבת כהלכתו יוכל ליכנס בכל נ' שערי קדושה בפעם א' כמו אם יצדיק מעשיו ת' יום רצופים, ומזה הטעם מבואר בכל ספרי מוסר שהבעל תשובה אי אפשר לו לתקן מעשיו אלא ע"י שמירת שבת כו'. (ערב' צל פרשת שמ"ג)

חייב ללמוד דיני שבת ושמירתו כי בקל יוכל לחלל שבת והוא בסקילה ואם כשונג וכו'. (אנר צדיקים לספר"ם פאפירש כח, ז')

רוב חילול שבת שנכשלים החמונים בהם, הוא מחמת חוסר ידיעה, כי אינם בקיאים בדיני שלושים ותשע מלאכות ובתולדותיהן, ולא בדיני מוקצה ואיסור מלמול, והתנא אמר שגנת תלמוד, ר"ל שגג הכא לאדם מחמת חסרון ידיעה, עולה דרון, ר"ל שהוא כמו מויד. (כף החיים-פלא"ג ל, ט')

ולא יבוש ולא יכלם מלשאלו, ואז לא יכשל לעולם ועד, ומי שחלק לו ה' בבנינה, יהי קובע לימודו מדי שבת בשבתו בהלכות שבת. (כף החיים-פלא"ג ל, טז')

שלא להזיז ידיו בשבת וכו"ו ובמועד לשום פעולה אם לא יחקור מתחלה וישים אל לבו אם אין בו חשש איסור חילול שבת וכו"ו ומועד ח"ו. (מרגניתא סבא מהגה"ק ר' יהונתן מלוכטש ז"ל, ט"פ עם ספר אבותא חסד מהפנץ חיים ז"ל)

החוש יעיד אשר בדיחם הדעת ביום השבת ממוראו אפילו בשעה מועמת קרוב מאוד לבוא לידי חילול שבת ח"ו. (מצות שבת עב, א')

להזהר מאוד לשמור שבת כהלכתו בכל חומרות שהחמירו חכמים ראשונים ואחרונים ז"ל ולהיות מחשבתו תמיד אל השבת, כמה שכתוב זכור את יום השבת, שלא יסיה דעתו ממש מיום השבת. (התהוות צדיקים - התנצות קדושות מהמגיד הקדוש סמטוריש ז"ע)

בכל איסורים שבתורה, אפילו שהוא תלמיד חכם, כל שלא הגיע להוראה, דאין אחרים שואלים ממנו, לא יסמוך על דעתו, אלא שאל אביד ויגדל, וקנדו ואמרו לך ביצד יעשה, לאסור או להתיר, להמריף או להכשיר, לטהרו או לממאו, כל שכן וקל וחומר באיסורי שבת דחמירא דשקול ככל התורה. (כף החיים-פלא"ג ל, טז')

עם כל גודל קדושת השבת ומדרגות הצדיקים אשר מתעלים בו במעלות רמות ונשגבות הרי עיקר הכל הוא שמירת דקדוקי ההלכה בפשוטו, כפי שהובא בספר יכהן פאר, וז"ל אמר הרבי רבי בונים זצ"ל ותכל כל העבודות, לא תעשו מלאכה וכו' (מתוך זמר "מה ידידות") היינו, לאחר כל המדרגות, מדרגה זו ומדרגה זו, מקודם כל אבקש - לא תעשו מלאכה, היינו עבירה בפשיטות ח"ו, וזה "כי לקח טוב נתתי לכם" מדרגות שונות, כג"ל, עם כל זאת "תורת" - בפשטות - אל תעזבו וכו'.

(יכהן פאר, זכ"ס דף ע"ח)

